UML

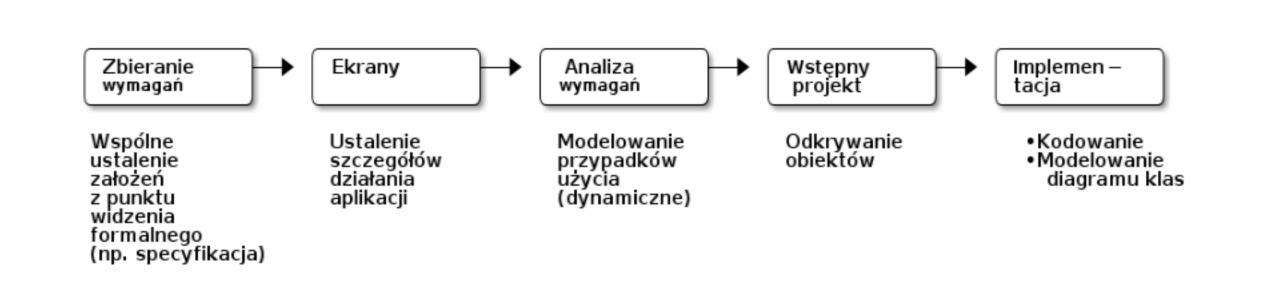
UML

- Co to jest UML
- Ujęcie procesowe
- Diagram przypadków użycia
- Modelowanie przypadków użycia
- Diagram robustness
- Diagram klas
- Modelowanie dziedziny problemu

Co to jest UML?

- ang. Unified Modeling Language
  - Zunifikowany język modelowania
- Wizualne przedstawianie programów obiektowych
- Może stanowić język komunikacji między klientem zamawiającym program a programistą
- Analiza problemu za pomocą obiektów i klas przedstawianych jako diagramy

Ujęcie całości procesu

Ujęcie całości procesu

Korzystamy z diagramów

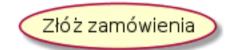
- Przypadków użycia
  - Sprecyzowania oczekiwań użytkowników co do systemu
  - Wyodrębnienia wstępnego modelu dziedziny
- Klas analitycznych (roboustness)
  - Wyodrębnienia kolejnych obiektów
  - Uszczegółowienia istniejącego modelu
  - Opisania zachowania systemu w interakcji z użytkownikiem
- Klas
  - Reprezentowania aktualnej wiedzy o systemie

Diagram przypadków użycia

Diagram przypadków użycia

- To ogólny opis funkcjonalności systemu
- Przedstawia "co" system ma robić a nie "jak" to ma robić
- Modeluje usługi, które system wystawia na zewnątrz
- Jest identyfikacją i dokumentacją wymagań systemu
- Jest platformą współpracy i komunikacji między twórcami oprogramowania a klientem

Przypadek użycia

- ma unikalną nazwę opisującą czynność
- jest specyfikacją zbioru akcji, które system może wykonać
- przedstawia jedną funkcjonalność systemu

Aktor

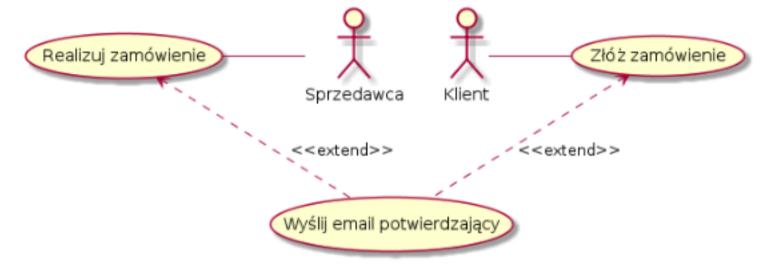
- ma unikalną nazwę w formie rzeczownika
- to osoba fizyczna, organizacja lub system zewnętrzny
- wchodzi w interakcję z systemem
- użytkuje jeden lub więcej przypadków użycia

Interakcja

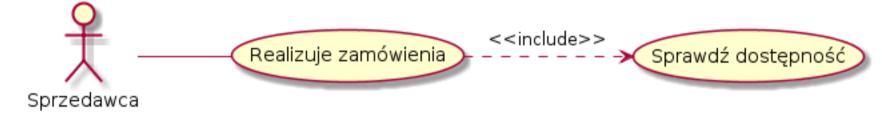
- modeluje oddziaływanie aktora na przypadek użycia
- wskazuje na kierunek przepływu informacji
- ma formę prostej linii

Relacja <<extend>>

- bazowy przypadek użycia może być rozszerzony przez dodatkowe operacje (rozszerzający przypadek użycia)
- składa się z warunku i referencji do punktu rozszerzenia
- stosowana do modelowania obsługi błędów i obsługi systemu menu

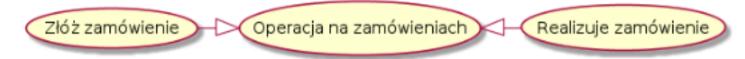
Relacje << include>>

- bazowy przypadek użycia zawsze zawiera (używa) zawierany przypadek użycia
- bazowy przypadek użycia "wie" kiedy i dlaczego zawierany przypadek użycia ma być zrealizowany
- stosowana do współdzielenia operacji przez wiele przypadków użycia

Generalizacja

 Przypadki użycia - przypadek potomny dziedziczy zbiór akcji, punkty rozszerzenia i atrybuty przypadku macierzystego

 Aktorzy - wprowadza hierarchię - aktorzy wyspecjalizowani mają dodatkowe kompetencje do interakcji z systemem

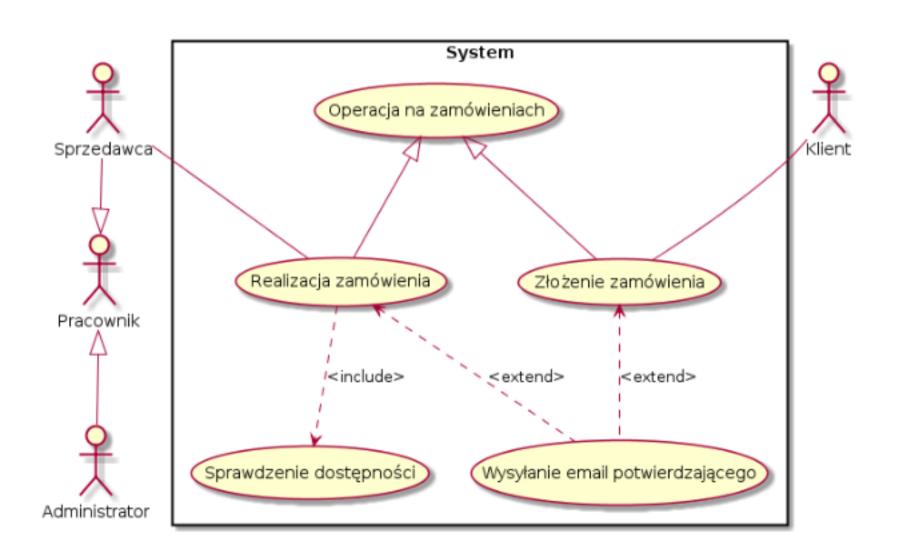

Opis tekstowy

Opis przypadku użycia (jego specyfikacja)

- Nazwę przypadku użycia
- Krótki opis
- Wymienionych aktorów
- Warunki wejściowe (ang. pre-condidtions)
- Podstawowy przepływ zdarzeń
- Alternatywny przepływ zdarzeń
- Warunki końcowe (ang. post-conditions)

Przykład

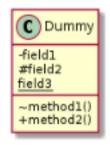
Diagram klas

Klasa

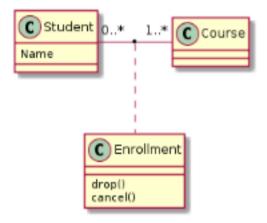
- Symbol klasy podzielony jest na trzy sekcje każda dla innego typu inwariantów: nazwy, atrybutów i metod klasy.
- W razie potrzeby można dodać nowe sekcje np. dla wyjątków

Poziomy dostępu

- Poziomy dostępu określają widoczność atrybutu / metody z innych klas:
  - ∘ prywatny
  - ~ zakres pakietu
  - # chroniony
  - + publiczny
- Atrybut lub metoda podkreślona oznacza statyczność przynależność do klasy a nie do obiektu.

Krotność

- Krotność określa minimalną i maksymalną liczbę obiektów, jakie można powiązać z daną cechą
  - 1 dokładnie jeden obiekt
  - 0...1 0 lub maksymalnie 1 obiekt
  - 1...* przynajmniej 1 obiekt
  - 1, 2, 5 konkretne liczby obiektów
  - 0...* dowolna liczba obiektów oznaczana też jako *

Związki pomiędzy klasami

Zależność - najsłabszy związek między klasami, gdy jedna z nich używa innych klas.

Asocjacja - Asocjacja wskazuje na trwałe powiązanie pomiędzy obiektami danych klas. Asocjacja występuje, gdy instancje mają "swoje życie" i żadna z klas asocjacyjnych nie ma właściciela pomiędzy sobą.

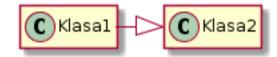

Agregacja - związek typu całość-część. Występuje tutaj relacja posiadania — co oznacza, że elementy częściowe mogą należeć do większej całości, jednak również mogą istnieć bez niej

Kompozycja - zwana również złożeniem, jest związkiem typu całość-część. W relacji kompozycji, części należą tylko do jednej całości, a ich okres życia jest wspólny — razem z całością niszczone są również części.

Dziedziczenie

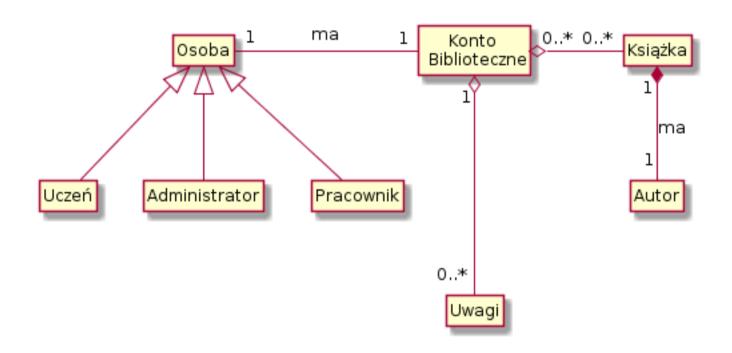
Dziedziczenie – tworzy związek klasa – podklasa. Jest hierarchią klas od ogólnych do bardziej szczegółowych. Pozwala wyodrębnić części wspólne klas.

Podsumowanie

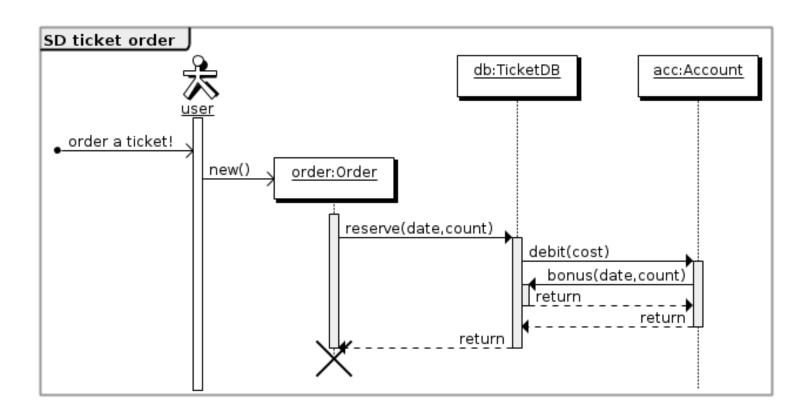
- Diagram klas przedstawia statyczną strukturę systemu
- Pokazuje klasy systemu wraz z ich atrybutami i metodami
- Modeluje związki między klasami
- Za jego pomocą przedstawia się dziedzinę systemu zestaw bytów ze świata rzeczywistego, które wspiera projektowany system

Przykład

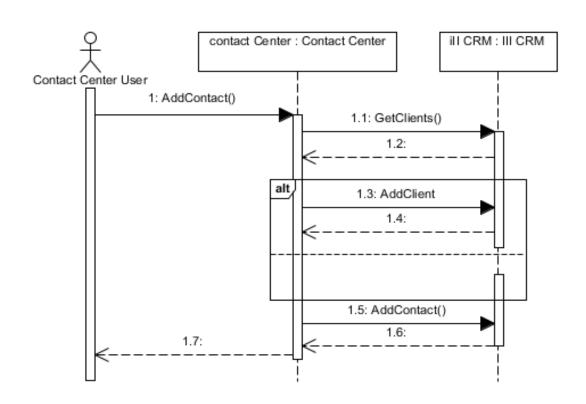

Diagram sekwencji

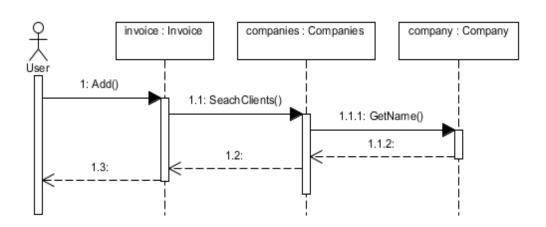

Diagram sekwencji

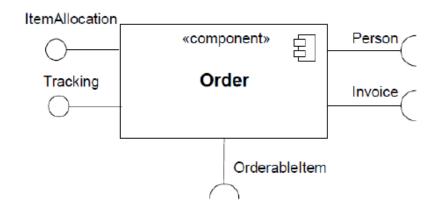

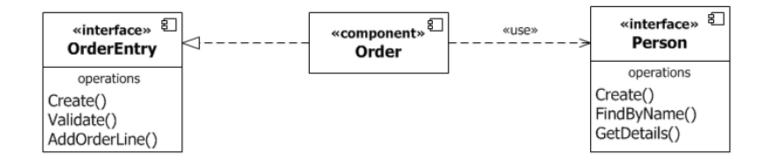
Diagram sekwencji

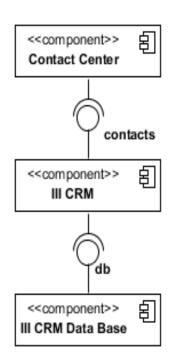
Diagram komponentów

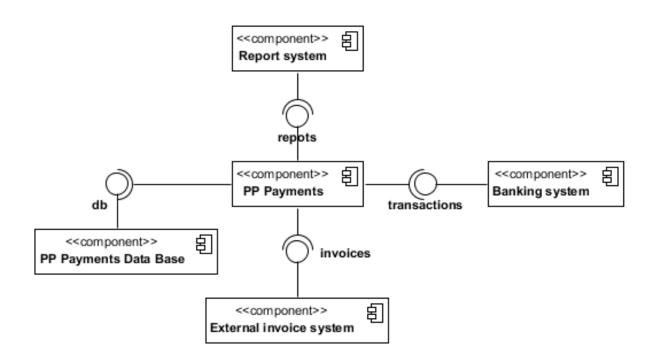

Diagram komponentów

Diagram komponentów

Który diagram wybrać?

